

Tomasz Bojar-Fijałkowski

Sprawozdanie z III Prawniczego Forum Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa „Specustawy inwestycyjno-budowlane”

III Prawnicze Forum Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa, zatytułowane „Specustawy inwestycyjno-budowlane”, odbyło się 31 maja 2019 r. na Uniwersytecie Gdańskim. Jego organizatorem była Katedra Prawa Administracyjnego Wydziału Prawa i Administracji UG. Przewodniczącym Komitetu Naukowego¹ Forum, a zarazem pomysłodawcą tego cyklu Prawniczych Forów Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa, był dr hab. Tomasz Bąkowski, prof. UG, natomiast Komitetem Organizacyjnym² kierował dr Tomasz Bojar-Fijałkowski. Forum zostało objęte patronatami honorowymi prezydentów Gdyni, Sopotu i Gdańska, jego sponsorem była Fundacja Energa, a współorganizatorem – Fundacja Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego. W wydarzeniu wzięło udział przeszło 40 przedstawicieli nauki i praktyki reprezentujących największe polskie ośrodki uniwersyteckie³ oraz organy administracji⁴ i sądownictwa⁵.

Otwarcia konferencji dokonał prodziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego dr hab. Marcin Michał Wiszowaty, prof. UG. Sesja I Forum nosiła tytuł „Specustawy w kontekście problemów podstawowych”. Jako pierwszy głos zabrał dr hab. Tomasz Bąkowski, prof. UG⁶, z wystąpieniem „Tytułem wprowadzenia – o skali normatywnej i wadze teoretycznej zjawiska specustaw inwestycyjno-budowlanych”. Kolejnym prelegentem był prof. zw. dr hab. Paweł Chmielnicki⁷ z wystąpieniem „Geneza specustaw – przykład naturalnej specjalizacji kompetencji normatywnych czy promocji interesów podmiotów dominujących?” –

¹ Pełen skład: przewodniczący dr hab. Tomasz Bąkowski, prof. UG, oraz członkowie dr hab. Radosław Giętkowski, prof. UG, i dr Krzysztof Kaszubowski.

² Pełen skład: przewodniczący dr Tomasz Bojar-Fijałkowski, sekretarz mgr Karol Ważny, członek mgr Izabela Oleksy-Piesik.

³ W tym: Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Uniwersytet Zielonogórski, Uniwersytet Opolski, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Politechnika Warszawska, Uczelnia Łazarskiego w Warszawie oraz Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości w Poznaniu.

⁴ W tym: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gdańsku, urzędy miasta Gdyni, Sopotu i Gdańska.

⁵ W tym: Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku i Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu.

⁶ Uniwersytet Gdański.

⁷ Uczelnia Łazarskiego w Warszawie.

Prof. zw. dr hab. Zygmunt Niewiadomski⁸ wygłosił referat zatytułowany „System prawny planowania przestrzennego a ustawy specjalne czy dezintegracja systemu?”. Sesję I Forum, prowadzoną przez dr. hab. Tomasza Bąkowskiego, prof. UG, zamknął prof. zw. dr hab. Marek Szewczyk⁹ wystąpieniem „Ustawy dotyczące jednej inwestycji”.

Sesja II Forum, zatytułowana „Specustawy – prawo w działaniu”, podzielona była na dwie części. Pierwszej z nich przewodniczył dr hab. Henryk Nowicki¹⁰. Pierwszą prelegentką w tej części była dr Lucyna Staniszevska¹¹ z wystąpieniem „Elementy epizodyczności w specustawach”. Mgr Izabela Oleksy-Piesik¹² wygłosiła referat „Podziały nieruchomości na zasadach ogólnych i w drodze wyjątku”. Jako kolejna głos zabrała dr hab. Ewa Szewczyk, prof. UZ¹³, wygłaszająca referat zatytułowany „Rozwiązania procesowe usprawniające bieg postępowania w sprawach przygotowania i realizacji inwestycji mieszkaniowych”. Kolejnym było wystąpienie „Konstytucyjne aspekty dokonywania wywłaszczeń na podstawie specustaw” dr. hab. Sławomira Pawłowskiego¹⁴ i dr Marii Jędrzejczak¹⁵. Dr Krzysztof Kucharski¹⁶ wygłosił referat „Wywłaszczenie *ex lege* w świetle zasady proporcjonalności ingerencji w prawo własności na przykładzie specustawy drogowej”. Dr hab. Przemysław Ostojki¹⁷ mówił na temat „Reguł wynikających z zasady szybkości postępowania w postępowaniach w sprawach przygotowania i realizacji inwestycji infrastrukturalnych”. Kolejny prelegentem był dr Krzysztof Kaszubowski¹⁸ z wystąpieniem „Odrębności procesowe w specustawach inwestycyjnych w zakresie postępowania odwoławczego”. „Czy tzw. specustawy zagrażają zabytkom?” – zastanawiał się w wystąpieniu dr hab. Kamil Zeidler, prof. UG¹⁹. Prof. zw. dr hab. Bartosz Rakoczy²⁰ wygłosił referat „Ochrona środowiska w tzw. specustawach”, natomiast dr Tomasz Bojar-Fijałkowski²¹ – „Przepisy środowiskowe w specustawach – co według ustawodawcy utrudnia inwestycje?”. Część pierwszą Sesji II

⁸ Szkoła Główna Handlowa w Warszawie.

⁹ Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu.

¹⁰ Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu.

¹¹ Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu.

¹² Uniwersytet Gdański.

¹³ Uniwersytet Zielonogórski.

¹⁴ Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu.

¹⁵ Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu.

¹⁶ Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu.

¹⁷ Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości w Poznaniu.

¹⁸ Uniwersytet Gdański.

¹⁹ Uniwersytet Gdański.

²⁰ Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu.

²¹ Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy i Uniwersytet Gdański.

zamknęło wystąpienie „Specustawy a problematyka usuwania drzew i krzewów” dr hab. Marty Woźniak²².

Części drugiej Sesji „Specustawy – prawo w działaniu” przewodniczył dr hab. Bartosz Majchrzak, prof. UKSW²³. Otworzył ją dr hab. Piotr Ruczkowski, prof. UJK²⁴, wystąpieniem zatytułowanym „Lokalizacja inwestycji przeciwpowodziowych a planowanie przestrzenne”. Referat „Ustawa o transporcie kolejowym a możliwości komercyjnego zainwestowania terenów kolejowych” wygłosili dr Jacek Jaworski²⁵ i dr Paweł Sosnowski²⁶. Mgr Katarzyna Biskup²⁷ zaprezentowała referat „Trwałość decyzji wydawanych w ramach specustaw: drogowej, lotniczej i o Centralnym Porcie Komunikacyjnym”. Dr hab. Katarzyna Małysa-Sulińska²⁸ wygłosiła referat zatytułowany „Mnogość trybów ustalania lokalizacji inwestycji mieszkaniowej jako konsekwencja wejścia w życie przepisów specustawy mieszkaniowej”. Referat „Zasady obowiązujące w specustawie mieszkaniowej” wygłosiły dr Anna Brzezińska-Rawa²⁹ i dr Dorota Sylwestrzak³⁰. Sesję II zamknęło wystąpienie „Problemy ustawodawcy z zasadami prawidłowej legislacji na wybranych przykładach ze specustawy mieszkaniowej” dr Karoliny Rokickiej-Murszewskiej³¹.

W trakcie dyskusji głos zabrali m.in. dr Dominik Sypniewski³² i dr Marcin Lidzbarski³³. W konferencyjnych wystąpieniach, jak i w debatach podkreślano pewne wątpliwości co do instrumentu, jakim są specustawy. Częstym komentarzem referentów była negatywna ocena liczby oraz częstotliwości przyjmowania przez ustawodawcę specustaw, które dotyczą wszystkich największych przedsięwzięć ostatnich lat. Wystąpienia referentów zawierały także dość liczne przykłady niekonsekwencji ustawodawcy czy też błędów legislacyjnych w konkretnych specustawach. O szczegółach tych obserwacji autorzy napiszą więcej i w przygotowywanej publikacji pokonferencyjnej. Pytanie natury ogólnej, które może służyć za podsumowanie debaty III Prawniczego Forum Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa „Specustawy inwestycyjno-budowlane”,

²² Uniwersytet Opolski.

²³ Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

²⁴ Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach.

²⁵ Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

²⁶ Politechnika Warszawska.

²⁷ Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

²⁸ Uniwersytet Jagielloński w Krakowie.

²⁹ Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu.

³⁰ Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu.

³¹ Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu.

³² Politechnika Warszawska.

³³ Laboratorium Innowacji Społecznych w Gdyni.

brzmi: czy specustawy są jeszcze instrumentem stanowienia prawa czy może już jego wykonywania?

Podsumowania i zamknięcia obrad dokonał dr hab. Tomasz Bąkowski, prof. UG. Organizatorzy planują wydanie w roku 2020 monografii zawierającej referaty wygłoszone podczas III Prawniczego Forum Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa „Specustawy inwestycyjno-budowlane” oraz teksty przygotowane przez uczestników, których nie udało się wygłosić, co pozwala liczyć na obszerne i ciekawe opracowanie.